

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12C/96/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114201846
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ivanko
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6114201846.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom JUDr. Danielom Ivankom, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: O. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XX, XXX XX J. J., štátna občianka D. republiky, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: E. OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, občianske združenie so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, zastúpeného: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát so sídlom Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie 154,77 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa XX. XX. XXXX domáhal voči odporkyni práva na zaplatenie sumy XXX,XX eura s príslušenstvom, ktorý odôvodnil tým, že Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa XX. XX. XXXX postúpil postupca Slovenská sporiteľňa a.s., IČO: 00 151 653 (ďalej len „postupca“) na navrhovateľa pohľadávku voči odporkyni. Postupca uzatvoril s odporkyňou dňa XX. XX. XXXX zmluvu č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol odporkyni peňažné prostriedky. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia predstavovala XXX,XX eura, ktorá pozostávala z istiny 642,94 eura, riadneho úroku XXX,XX eura, úroku z omeškania XXX,XX eura, v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Sumu XXX,XX eura predstavujúcu úrok z omeškania si navrhovateľ v tomto konaní neuplatňuje. Podľa zmluvy postupca poskytol odporkyni úver vo výške XXX,XX eura, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške XX,XX eura vždy k XX dňu v mesiaci. L. si návrhom uplatnil splátky úveru splatné od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX v počte X a celkovej výške XXX,XX eur. Zvyšné splátky si navrhovateľ v konaní neuplatnil. Na základe uvedeného sa domáhal zaviazania odporkyne zaplatiť navrhovateľovi XXX,XX eur, vyčíslený úrok z omeškania zo splátok za obdobie od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX vo výške X,XX eura, úrok z omeškania X % ročne zo sumy XXX,XX eur od XX. XX. XXXX do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

Súd vo veci vydal platobný rozkaz č.k. 16Ro/26/2014-29 zo dňa 03. 02. 2014, ktorý bol pre nemožnosť doručenia do vlastných rúk odporkyne zrušený uznesením č.k. 16Ro/26/2014-44 zo dňa XX. XX. XXXX.

Návrh spolu s prílohami bol doručený do vlastných rúk odporkyne dňa 23. XX. XXXX, odporkyňa k podanému návrhu uviedla, že je ochotná dlh splatiť, no nakoľko je jej finančná situácia momentálne neúnosná, tak v menších splátkach.

Uznesením č.k. 12C/96/2014-112 zo dňa XX. XX. XXXX súd rozhodol, že vedľajšie účastníctvo na strane odporkyne je prípustné. Návrh spolu s prílohami bol doručený do vlastných rúk zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporkyne dňa XX. XX. XXXX, vedľajší účastník sa k návrhu nevyjadril.

Podľa § 115a ods. 2 zákona č. XX/XXXX Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 OSP, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 XXX eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa 156 ods. 3 OSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. XX/XXXX Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy t.j. do 30. 06. 2006 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 497 zákona č. XXX/XXXX Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 52 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Predmetom konania je zaplatenie sumy 154,77 eura s príslušenstvom, a preto ide o drobný spor podľa § 200ea OSP. Súd podľa § 115a ods. 2 a 156 ods. 3 OSP rozhodol vo veci bez nariadenia ústneho pojednávania, miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo súdom oznámené na úradnej tabuli súdu od 03. 07. 2015 do 14. 07. 2015.

Z listín predložených navrhovateľom zistil súd nasledovný skutkový stav: odporkyňa uzatvorila so Slovenskou sporiteľňou, a.s., IČO: 00 151 653 (ďalej len „právny predchodca navrhovateľa“) dňa 08. 09. 2005 Zmluvu o splátkovom úvere č. 030636137, na základe ktorej jej boli poskytnuté peňažné prostriedky vo forme úveru vo výške 24 000,00 Sk, ktoré sa zaviazala splácať v 59 mesačných splátkach vo výške 666,00 Sk, dátum poslednej splátky 20. 08. 2010. Ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená 10,36 %. Odporkyňa neplnila riadne a včas svoje povinnosti z uzatvorenej zmluvy a splátky pravidelne nesplácala, posledná úhrada evidovaná právnym predchodcom navrhovateľa bola 16. 06. 2011. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0900/2012/CE zo dňa 27. 06. 2012 bola pohľadávka voči odporkyňi postúpená na navrhovateľa, o čom bola odporkyňa informovaná listom právneho predchodcu zo dňa 09. 07. 2013. V čase postúpenia pohľadávky predstavovala pohľadávka právneho predchodcu navrhovateľa voči odporkyňi 975,80 eura.

Z listín predložených navrhovateľom mal súd preukázané, že Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653 uzavrela s odporkyňou zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s Obchodným a Občianskym zákonníkom. Na základe uzatvorenej zmluvy boli odporkyňi, ktorá je fyzickou osobou nepodnikateľkou dočasne poskytnuté peňažné prostriedky vo forme úveru právnym predchodcom navrhovateľa, ktorý poskytuje úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Uzatvorená zmluva obsahovala všetky náležitosti podľa § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluvou o postúpení pohľadávok bola pohľadávka voči odporkyňi postúpená z právneho predchodcu navrhovateľa na navrhovateľa. Navrhovateľ si návrhom uplatnil sumu splátok splatných od 20. 02. 2010 do 20. 08. 2010, v počte počte 7 a celkovej výške 154,77 eur (7 x 22,11 eura).

Niet žiadneho dôvodu, aby na predmetnú právnu vec spotrebiteľskej povahy nemala dopadať právna ochrana vyplývajúca z § 54 Občianskeho zákonníka. Súd považuje spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom, dodávateľom a nepodnikateľom, spotrebiteľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskorávne vzťahy. Súd nijako nepopiera argumenty, že úver je absolútnym obchodom a že na úver dopadá tretia časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Predmetná vec je však o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou (zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami Občianskeho zákonníka). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Teda ide o typicky občianskoprávny vzťah. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekventovanejšie občianskoprávne vzťahy. Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 M Cdo 20/2009 zo dňa 25. 01. 2011). S účinnosťou zákona č. 150/2004 Z. z. (od 01. 01. 2004) došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje takého zhoršenie postavenia spotrebiteľa. To, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, zmluvu o spotrebiteľskom úvere, je nesporné a v konečnom dôsledku tomu zodpovedá aj definícia spotrebiteľskej zmluvy, za ktorú sa považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ak ju uzatvára dodávateľ sa spotrebiteľom (predtým porov. § 23a zákona č. 634/1992 Z. z., ktorý za spotrebiteľskú zmluvu neskôr označil explicitne aj zmluvu podľa Obchodného zákonníka („...za spotrebiteľskú zmluvu sa považuje zmluva podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka a...“). Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Aplikácia práva síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 01. 01. 1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky vrátane premlčania v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. V bežných medziľudských vzťahoch použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah môže s nepochopením a v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať

na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník. Ak dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 OZ, tak sa dostáva do rozporu so zákonom a takéto klauzuly sú neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka). O takýto rozpor ide aj vtedy, ak by sa postavenie spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy použitím inštitútu práva podľa Obchodného zákonníka s odkazom na § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka zhoršilo napriek tomu, že Občiansky zákonník upravuje pre spotrebiteľa rovnaký inštitút priaznivejšie (z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/81/2012-279 zo dňa 14. 02, 2013, Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. 06. 2013).

Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila, že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali požiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Rovnako tak podľa rozsudkov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 12/2014 zo dňa 21. 04. 2015 a sp. zn. 3 MCdo 14/2014 zo dňa 21. 04. 2015 vyplýva, cit.: „V preskúvanom prípade je - aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného (a nie Občianskeho) zákonníka - zrejme, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnúť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.“

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka všeobecná premlčacia doba trojročná, pričom podľa § 103 Občianskeho zákonníka v prípade dlhu splatného v splátkach začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Pri neuhradených splátkach uplatnených navrhovateľom a splatných od 20. 02. 2010 do 20. 08. 2010 (posledných 7 splátok) začínala premlčacia doba plynúť deň nasledujúci po splatnosti každej jednej splátky. Posledná uplatňovaná splátka bola splatná dňa 20. 08. 2010. Od nasledujúceho dňa, t.j. od 21. 08. 2010 začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva voči odporkyni na súde. Premlčacia doba uplynula pri poslednej splátke 21. 08. 2013, pričom u každej predchádzajúcej to bolo skôr. Návrh voči odporkyni bol doručený súdu dňa 29. 01. 2014. Nakoľko uzatvorená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, súd podľa § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa prihliadol aj bez návrhu odporkyne na premlčanie nároku navrhovateľa.

Nakoľko uplatnený nárok voči odporkyni bol súdu doručený po uplynutí premlčacej doby, súd nemohol právo na plnenie povinnosti navrhovateľovi priznať, a preto podaný návrh zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 OSP. V konaní úspešná odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne nepodal návrh na náhradu trov konania. V konaní neúspešný navrhovateľ návrh na náhradu trov konania súdu podal. Súd preto o trovách konania rozhodol tak, že v konaní neúspešnému navrhovateľovi uplatnenú náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť

s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie podľa § 205 ods. 2 OSP možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú podľa § 205a OSP pri odvolaní proti uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže sa oprávnený domáhať jeho núteného výkonu v exekučnom konaní.

Banská Bystrica dňa 14. 07. 2015

JUDr. Daniel Ivanko
sudca

Za správnosť vyhotovenia: Mariana Lipovská